

[Lone Dybkjær.]

mig til selve spørgsmålet om genanvendelse, idet jeg har været bange for, at diskussionen ellers kom for vidt omkring.

Inden vi begynder diskussionen, tror jeg, det er nødvendigt, at vi gør os klart, hvad genanvendelse egentlig er. Ministeren har ikke givet nogen definition på det, men det fremgår egentlig ganske klart, at der er tale om en slags materielgenanvendelse. Der findes jo også andre former for genanvendelse og måske kan man sige, at her i folketinget er vi ikke helt uvant med genanvendelser; måske kan man betragte netop ministerens redegørelse som et udmærket eksempel herpå.

Et andet spørgsmål, jeg tror man skal diskutere, er, hvordan vi vil afgrænse selve problemet. Er f. eks. apparater, som ikke længere kan anvendes her i landet på grund af forældelse, på grund af nyudviklingen, som bliver sendt f. eks. til anvendelse i u-landene, er det genanvendelse, eller hvad er det?

Et andet eksempel, vi kan nævne, er huse. Når jeg trækker det frem, er det, fordi man i en række andre lande, f. eks. USA, har en helt anden holdning til varigheden af huse, end vi har her i landet. Her i landet mener vi vel stort set, at når vi bygger et hus, skal det stå til evig tid eller i hvert fald noget, der minder om 50-100 år, hvorimod man f. eks. i USA arbejder med en tidsgrænse, der er mindre, noget i retning af størrelsesordenen 20 år. Det er oven i købet et oplagt eksempel på, hvordan vi fra det offentliges side med vore standarder, normer og regulativer, som jo netop blev drøftet i går, er med til at præge udviklingen på området, og hvor vi efter min mening absolut også skal være det.

Et tredje område, som ikke er medtaget, og som jo er meget oppe i øjeblikket — det er bl. a. nævnt i Politiken i dag — er en stor opblussen af nye forretninger, der handler med brugt tøj. Det er et område, hvor staten efter min mening ikke skal blande sig.

Men jeg tror, vi ligesom kommer til at afgrænse, hvad det er for områder, vi vil beskæftige os med, så det ikke bliver mere eller mindre tilfældigt, hvad det er, vi piller ud. Med andre ord kunne jeg godt tænke mig en lidt dyberegående analyse af, hvor det er, vi vil sætte ind på genanvendelse,

sådan at vi sikrer os, at det virkelig er de væsentlige områder, vi får trukket frem, og ikke bare dem, der ligesom falder for.

Det tredje, jeg tror vi bliver nødt til at gøre os klart, er, hvad det er for hensyn, vi vil tilgodese, når vi diskuterer spørgsmålet om genanvendelse. Jeg tror, det er nødvendigt, at vi gør os klart, at det ikke er alt, der kan, skal eller behøver at blive genanvendt. Det vil i meget høj grad afhænge af bl. a. den økologiske balance.

Hermed kommer jeg til, hvad jeg tror det bliver nødvendigt at gøre, nemlig at afveje flere områder over for hinanden. Det, jeg i denne debat ligesom ville fremtrække, er det miljømæssige perspektiv, det økonomiske perspektiv og de politiske målsætninger.

De miljømæssige konsekvenser af brug- og-smid-væk-kulturen kendes jo så godt, at det næsten ikke er nødvendigt at trampe rundt i dem i denne debat. Jeg synes, man må understrege, at miljøet selvfølgelig er stærkt påvirket af de ting, vi smider væk, af engangsemballage osv. Der er virkelig mange mennesker, der frygter, at vi driver så meget rovdrift på naturen og på vores miljø, at vi skaber en verden, der ikke er til at leve i, og der er for mig ingen tvivl om, at vi skal passe langt bedre på miljøet, end vi tidligere har gjort; det har vi jo også taget konsekvensen af her i folketinget, da vi gennemførte den store miljølov. Der er for mig heller ingen tvivl om, at netop øget genanvendelse vil være en af de ting, der vil have stor miljøforbedrende betydning.

Når vi kigger på det miljømæssige område, men også på nogle af de andre områder, jeg vil nævne, tror jeg, det er gavnligt, hvis vi opdeler debatten i nogle hovedområder, ikke helt på den led, som det er gjort i redegørelsen, men i noget, der kunne hedde industriaffald, dagrenovation og større husholdningsaffald — der kan også være andre. Det forekommer mig nemlig, at den organisation, der skal til for at løse disse problemer, er afgørende forskellig, når vi tager punkt for punkt, og at vi må gøre os det klart lige fra begyndelsen.

Der er for mig ingen tvivl om, at skal vi gå ind på dette område — og det er jeg stemt for at vi skal — vil det være nødvendigt, at man fra det offentliges side griber ind, f. eks. i forbindelse med dagrenovation, større husholdningsaffald og den slags ting,